

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.269/2015/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Léhmann György ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek jogtanácsos által képviselt alperes ellen kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Tatabányai Törvényszéken 10.P.21.001/2012. számon indult és a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.137/2013/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria az I.r. és a II.r. felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I.r. és a II.r. felpereseknek egyetemlegesen 19.050 (tizenkilencezer-ötven) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint a peres felek 2006. november 13-án kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján az alperes 19.000 CHF szabad felhasználású kölcsönt nyújtott a felpereseknek. E szerződés 3.4. pontja akként rendelkezett, hogy „a hitelező a kölcsön ügyleti kamatlábát az egyes kamatperiódusok fordulónapján, a kezelési költség mértékét pedig az egyes ügyleti évek forduló napján jogosult egyoldalúan megváltoztatni. A módosított kamatmérték meg

kell egyezzen az érintett fordulónapokon érvényes, a hitelező lakossági hiteltermékek kondícióira vonatkozó hirdetményében (továbbiakban: hirdetmény) jelen hiteltípusra közzétett mértékkel. A hitelező a kamatnak és a kezelési költségnek az adós számára kedvezőtlen változásokra csak kizárólag az alábbi feltételek valamelyikének beállta esetén jogosult:

- a hitelező által kibocsátott jelzáloglevelek kamatának emelkedése,
- az éven túli lejáratú állampapírok hozamának emelkedése,
- a tőke- és pénzpiaci kamatlábak emelkedése,
- a jegybanki alapkamat emelkedése,
- a bankközi hitelkamatok emelkedése,
- a kezelési költség tekintetében pedig a hitelező jelzáloglevél kibocsátásának, vagy forgalmazásának költségei emelkedése."

A felperesek keresetükben a szerződés 3.4. pontja érvénytelenségének megállapítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a támadott szerződéses rendelkezés a Ptk. 209. §-a szerint tisztességtelen, ezért semmis, mivel szerződésmódosítás esetén nem biztosítja a fogyasztók számára a felmondás jogát.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Megítélése szerint a perbeli szerződéses rendelkezés világos és érthető, nem tartalmaz bonyolult szakmai fogalmakat, de ezek alkalmazása egyébként sem tenné önmagában tisztességtelenné a támadott feltételt.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét 2013. november 27. napján kelt ítéletével megváltoztatta, és megállapította, hogy a perbeli szerződés 3.4. pontja mint tisztességtelen szerződési kikötés semmis.

A fellebbezés indokaira tekintettel úgy ítélte: a perbeli szerződéses rendelkezés a felmondás vagy elállás jogát nem biztosítja a felperesek mint fogyasztók számára az alperes egyoldalú szerződésmódosítása esetére. Erre figyelemmel a 18/1999.(II.5.) Korm. rendelet 2. § d) pontja alapján a kikötés tisztességtelenségét vélelmezni kell. Az alperes a vélelem megdöntése körében hivatkozott arra, hogy az előtörlesztés lehetősége az egyoldalú felmondás hiányának pótlására alkalmas. A másodfokú bíróság szerint a perbeli szerződés egyrészt időbeli korlátokat szabott az előtörlesztéssel szemben, másrészt a teljes előtörlesztés esetén előtörlesztési díjfizetési kötelezettséget írt elő, így ez a lehetőség nem egyenértékű a felmondás jogával. Mindezek alapján a perben támadott szerződési kikötés tisztességtelennek minősül, és így a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 209. § (1)-(3) bekezdéseibe, valamint a Ptk. 209/A. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.

A másodfokú bíróságnak a szerződés egészét kellett volna vizsgálnia azzal kapcsolatban, hogy a támadott szerződéses rendelkezésből származó hátrányokat más rendelkezések kompenzálják-e. Állította, hogy a szerződéses konstrukció alapján a felperesek kedvezőbb feltételekkel jutottak a kölcsönhöz, amit a másodfokú bíróságnak is észlelnie kellett volna és a szerződés tartalmi vizsgálatát követően a vitatott rendelkezés tisztességeségét kellett volna megállapítania.

A Kúria a Gfv.VII.30.116/2014/3. számú végzésével a felülvizsgálati eljárást a 2014. évi XXXVIII. törvény 16. §-a alapján hivatalból felfüggesztette.

Az alperes Gfv.VII.30.116/2014/4. számú beadványában a 2014. évi XL. törvény 38. § (1) bekezdésére hivatkozással a felülvizsgálati eljárás folytatását kérte.

A felperesek 6. sorszámú beadványukban szintén kérték az eljárás folytatását, egyúttal előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozták arra hivatkozással, hogy a 2014. évi XXXVIII. és XL. törvények több rendelkezése sem felel meg a 93/13/EGK irányelvben megfogalmazott fogyasztóvédelmi céloknak, előírásoknak.

Az alperes a felülvizsgálati tárgyaláson nem tartotta fenn arra történt hivatkozását, hogy a perbeli szerződés nem fogyasztói szerződés.

Álláspontja szerint a felülvizsgálati eljárás eredményeként a jogszabályoknak megfelelő új határozat az lenne, amely figyelemmel lenne a jogerős határozat meghozatalát követő jogszabályi (2014. évi XXXVIII. és XL. törvények) változásokra és az azok alapján az alperes részéről a Magyar Állam ellen indított perben hozott jogerős ítéletre.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálata körében először azt vizsgálta: a jogvita eldöntéséhez szükséges-e a felperesek által megjelölt körben, vagy más jogkérdések vonatkozásában előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése. A Kúria ennek eldöntéséhez

abból indult ki, hogy a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet, illetve annak vizsgálata, hogy az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e. A Kúria döntését a jogerős ítélet meghozatalát követően kihirdetett törvények - kivételes esetektől eltekintve - nem befolyásolhatják, mivel olyan jogszabályi rendelkezésbe nem ütközhet egy jogerős ítélet, amely annak meghozatalakor még nem volt hatályos. A perbeli eljárásra a 2014. évi XXXVIII. tv. 16. §-a ugyan kihatott, de nem az ügy érdemére. Az Európai Unió Bírósága vonatkozó joggyakorlata értelmében (C-428/93. sz. Monin Automobiles ügy, 15. pont; C-434/90. sz. Lourenco Dias ügy, 19. pont) olyan kérdés előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát nem képezheti, amely az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolja, ezért a Kúria a felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét elutasította.

A felülvizsgálati eljárás fent hivatkozott sajátosságaira tekintettel a Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének elbírálása körében sem vehette figyelembe a jogerős ítélet kihirdetése után bekövetkezett jogszabályi változásokat, illetve az alperes által indított hivatkozott perben később született jogerős ítélet miatt a jelen eljárásban hozott ítélet - amely az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét megállapította - nem lehet jogszabálysértő.

A Kúria érdemben csak azt az alperesi hivatkozást vizsgálta, hogy a fogyasztó felmondási jogának hiányát ellensúlyozták-e a szerződés által nyújtott egyéb előnyök, melyek megítéléséhez az eljárás bíróságok részéről a szerződés egészének vizsgálata lett volna szükséges. A Kúria nem ért egyet az alperes ezen álláspontjával, mivel az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezés a deviza alapú kölcsönszerződés önállóan vizsgálható rendelkezése, amelynek esetleges tisztességének ellensúlyozására más, az alperes által állított előnyök nem alkalmasak. A másodfokú bíróság - bár ítéletében konkrétan nem jelölte meg - a 2/2012.(XII.10.) PK vélemény 6. pontja szerint értékelte a felmondási jog biztosításának hiányát. A Kúria megjegyzi, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a hivatkozott PK véleményben, illetve a 2/2014. PJE határozatban értelmezett átláthatóság elvét is sérti.

A jogerős ítélet tehát a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztés alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdéseire, a jogi képviselőjük által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló -

felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2015. november 24.

*Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró*